

Eti Yenen Hayvanlar

Her dinde yenilip-yenilmemesi gereken hayvanlar ile ilgili hükümler vardır. Bunlardan bazıları aşırılığa kaçarken bazıları da yasakların sınırlarını çok daha dar tutmuşlardır.

İslâm dininde, eti yenilen hayvanlar hususunda genel prensipler konulmuş, haram kılınanlar zikredilerek bunun dışındakilerin temiz olmak şartıyla helâl olduğu bildirilmiştir.

Kur'ân'da yenmesi helâl olan etlerin ayrı ayrı belirtilmesi yönüne gidilmemiş, Allah'ın nimetlerini hatırlatmak ve Müslüman'a yaraşan şeylerin yenmesi gerektiğini vurgulamak üzere "iyi ve temiz şeylerin helâl kılındığı"(Bakara, 2/172; A'raf, 7/32) ifade edilmiştir. Koyun, deve, sığır gibi (behimetü'l-enam) en çok yenilen hayvanlara da işaret edilmiştir. (Maide, 5/1)

Allah insana, istifadesine sunduğu hayvanlardan nasıl yararlanması gerektiğini de öğretmiş ve "temiz"olanların etinden yemeyi helâl kılmıştır. Ancak, yüce Allah'ın Kur'ân-ı Kerîm'de bildirdiğinin dışında Peygamber Efendimiz (sas) de Allah'ın kendisine bildirmesiyle bazı hayvanların etinin yenilemeyeceğini Müslümanlara öğretmiştir.

Kur'ân'ı Kerim'de bildirildiği üzere, yeryüzünde ne varsa insan için yaratılmıştır. (Bakara, 2/29)

Göklerde ve yerde bulunan her varlık ve imkân, Allah'ın bir lutfu olarak insanın emrine verilmiştir. (Casiye, 45/13) Bununla birlikte iyi ve temiz şeylerin helâl olduğu bildirilmiş "Bugün size temiz ve iyi şeyler helâl kılındı."(Maide, 5/5) pis şeyler ise haram kılınmıştır; "...O Peygamber kendilerine meşrû şeyleri emreder, kötülükleri yasaklar, kendilerine güzel ve hoş şeyleri mübah, murdar şeyleri ise haram kılar.."(el-A'râf, 7/157).

Allah'ın insana bahşettiği sayısız nimetlerin en önemlilerinden biri de hayvanlardır. İnsanlık, tarih boyu hayvanları binek ve taşıma aracı olarak kullanmış; etinden, sütünden, derisinden vs. yararlanmışlardır.

Kur'ân, bir taraftan temiz ve helâl olanlardan istifade edilebileceğini bildirmiş, diğer taraftan da haram olanları zikrederek bunların dışındakilerin helâl olduğunu ifade etmiştir ki, bu ilerde ele alınacaktır.

Bu izahtan sonra eti helâl olan hayvanları genel olarak zikretmek istiyoruz;

a. Kara hayvanları

Etlerinin yenmesinin helâl olduğunda görüş birliği olan hayvanlar:

1. Koyun, keçi, sığır, manda, deve, tavşan, tavuk, horoz, hindi, kaz, ördek türünden evcil hayvanlar.
2. Geyik, ceylan, dağ keçisi, yabanî sığır ve zebra gibi yabanî hayvanlar
3. Güvercin, serçe, bıldırcın, sığırcık, balıkçıl gibi kuşlar.
4. Tırnak ve pençeleri ile avını parçalamayan, leş ve necâsetle beslenmeyen bütün yabanî kuş çeşitleri.
5. Çekirge, sünnette yenilebileceğine dair özel hüküm bulunması sebebiyle helâl hayvanlar grubunda yer almıştır. (Buharî, Zebaih, 13; Müslim, Zebaih, 52)
6. At eti, dört mezhepte genel kabul edilen görüşe göre helâldir. Ebu Hanife'ye göre ise tenzihen mekruhtur.